

Акценти

ВЪПРОСЪТ ЗА КОЛЕЖА ОСТАВА ЗА СЕПТЕМВРИ

За 8 септември е отменено разглеждането в Агенцията за акредитация на предложението от страна на Експертната група за създаването на Колеж по машиностроене в Казанлък, съобщи проф. Любомир Димитров, заместник-ректор на Техническия университет в София. Висшето учебно заведение е една от страните, под чиято "шапка" практически ще се извършва и самото обучение.

Причината членовете на Националната агенция за акредитация да отложат насроченото за 28 юли разглеждане на предложението за казанлъшкия колеж, е обменната информация

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ

и желанието членовете на Акредитационната комисия да се запознаят обстойно с всички мотиви и документи.

По въпроса се работи и Колеж по машиностроене тази есен в Казанлък ще има, увери проф. Димитров. Той каза, че този нов срок няма да попречи на нормалното протичане на процеса за набиране на колежани и началото на обучението, което започва през октомври.

След произнасянето на Агенцията за акредитация на ход е решение от страна на Министерството на образованието.

Преди месец Експертна група от представители на различни ВУЗ-ове в страната посети Казанлък и се срещна с представители на местния бизнес, за да проучи на място и се

убеди в нуждата от подготвени на по-високо ниво технически кадри за местната икономика.

Професори и декани от различни ВУЗ-ове проведоха и специални срещи с ръководствата на „Арсенал“ АД и „М+С Хидравлик“, които ще са основни партньори на бъдещото учебно заведение.

25 ще са колежаните, които ще бъдат приети през първата година в Колежа по машиностроене.

По думите на зам.-ректора на Техническия университет в София, тазгодишната кандидатстудентска кампания е показала, че има възраждане на интереса към инженерните специалности.

Деляна Бобева

ВНАСЯМЕ КАДРИ. ТУК НЯМА

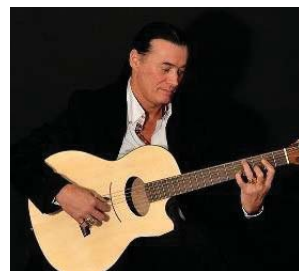
България ще трябва да внася работна ръка, защото в много професии липсват кадри. Това прогнозира проф. Искра Белева от Института за икономически изследвания на БАН. В същото време заплатите ни може да достигнат половината от европейските едва към 2030 година. Растат и паричните преводи от българските емигранти към страната. През миналата година в икономиката на България от чужбина са постъпили над 1 милиард лева. От БАН представиха годишен доклад за икономическото развитие на страната, като фокусът е поставен върху влиянието на емиграционните процеси. Страната губи население и вече е миграционно изтощена, обясниха учените.

Продължава на стр. 4

ОРИГИНАЛНА КИТАРА ПОДАРЯВА НА КЪСМЕТЛИЯ „КРЕМОНА- БЪЛГАРИЯ“

Оригинална китара Киано, част от сигнатурната серия фюжън китари на казанлъшката фабрика за струнни и щрайхови инструменти „Кремона-България“ ЕООД, разработена заедно с китариста Луло Рейнхард, ще бъде разиграна на томбола и ще намери своя късметлия по време на тазгодишното, второ издание на Джаз фестивала в Казанлък, организиран в рамките на Празниците в Долината на тракийските царе.

Това става ясно от пуб-

ликувано съобщение на фестивалната страница от ръководството на „Кремона- България“.

Продължава на стр. 4

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна®
Ticket

Ticket
Compliments®

Compliments®

Edenred

Иднред България

www.edenred.bg

Тел: +359 2 974 0220

bulgaria@edenred.com

ОБЩИНАТА ПРОДАВА ЗЕМЯ ЗА БЛИЗО 1,8 МЛН. ЛВ.

Общински съвет – Казанлък разреши продажбата на общо 1137,395 декара общински земи, разпределени в 16 имота в землищата на селата Голямо Дряново – 823,827 дка и Ясеново – 313, 508 дка, на дружествата "Би Си Ай Казанлък" за сумата от 1 727 700 лева. На тази територия е изграден най-големият фото-волтаичен парк в България.

Предложението за продажбата на имотите е на база доклад, направен и депозиран в местния парламент от кмета на Община Казанлък Галина Стоянова.

Одобрените за продажба имоти бяха взети на концесия за 30 години от посочените дружества съгласно решение на Общинския съвет и договор от 2011 година. Решението за продажба на имотите бе взето с мнозинство от съветниците, след като бе отхвърлено предложението на Теодора Иванова от групата съветници на БСП-Лява България за отлагане на точката за следващо заседание на местния парламент, през септември.

Продължава на стр. 6

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков.
Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ЖИВОТ, СЪБРАН В „СТРЕЛА“, КАБЕЛИ И МРЕЖИ

Той е от онези, за които в пълна сила важи местната максима: че „Арсенал“ е ковачница за кадри“. Че работилите дори за кратко там „дялани камъни“ после са търсени и ценни кадри, където и да отидат.

За човека, чийто професионален път започва в „Арсенал“ и завършва в EVN в Казанлък след 34-годишна взаимна любов, това е вярно на 100%. Вярно е също така и че е от онези арсеналски деца - поколения, чийто родители прекарват живота си във фирмата и така „тряска“ професионалния път на наследниците си.

Той се казва Дончо Гюмошев. Казанлък го познава, околната също. Основно като човекът - осветление, една от дългогодишните емблеми на някогашното казанлъшко „Електроснабдяване“.

Срещаме се на сутрешно лятно рано кафе, в гонене на късмета. Пенсионер човек, търси си работа, казва с усмивка Дончо Гюмошев, докато търка передния билет на късмета - „пирамидка“. 15 минути надежда срещу 3 лева. Признава, че лесният късмет не е силната му страна, макар веднъж да улчил 20 лева, но пък е перфектен начин да „убива“ времето.

На осъдения да работи не му се падат лесни пари, е философската максима за живота и богатството на арсеалца и дългогодишен служител на EVN, живата история на казанлъшкото улично осветление и електрика.

Човекът, чийто живот може да се раздели на три етапа: „Стрела“, кабели и мрежи. Познава перфектно цялата подземена и надземна ел. мрежа на града, участвал е лично в изграждането на цялостното улично осветление и цялата съвременна ел. мрежа на общината.

Не бърза. Казва, че пенсионерите у нас сега имат време за всичко. И най-вече да дават акъл. Особено, ако има кой да ги чуе.

Макар че същият този млад пенсионер, защото дори няма още 60, които ще навърши през декември тази година, започва трудовия си и професионален път в „Арсенал“, тогава МК „Фридрих Енгелс“.

За възпитаника на заводското машиностроително училище - СГПУ „Фридрих Енгелс“ и дете на арсеналци, нямало друго логично продължение на пътя след училище.

А там, в СГПУ-то, бил в класа на Иван Дундаков, емблематичният учител по литература за поколения арсеналци. Помни и химичката Пенка Калчева, както и дузина свои съученици, голяма част от тях и сега гръбнак на фирмата. А без гръбнак като тези хора няма производство, категоричен е електричарят Дончо.

Искрено се ядосва на бастисането отстрана на държавата на качественото професионално образование и на арсеналското училище, което имало и база, и

преподаватели да създават качествени кадри за нуждите на машиностроенето и на казанлъшката индустрия. Не разбира защо е трябва-

ло нещо, което работи, и то добре, да бъде сринато до край и сега с толкова усилия и общи пари да се търсят варианти пак да се създава. Категоричен е, че това училище трябва да се възстанови.

Преди имаше качествени преподаватели, а сега няма кой да научи младите, дори и да искат. Цели поколения майстори вече липсват, как да станеш качествен стругар или фрезист, като няма кой да те научи на занаят? Мисля, че именно тук е големият проблем на големите фирми, защото не става току-така читав работник. База е нужна, знания, умения. А-Б-В-то на техниката, ядосва се бившият арсеналец и електричар.

За думите си има и железни доводи: самият той - дете на арсеналци, когато започнал работа, нищо не му било чуждо. Познавал задочно фабриката, защото и майка му, и баща му, работели в нея: дори в един момент от трудовия му стаж в „Арсенал“, в завода в Тъжа, майка му Нана Гюмошева му била началник. Тя е будна, упорита жена, техничарка, завърши на години Техникума и стана началник, казва за нея синът Дончо.

Докато е в „Арсенал“, сменя няколко професии: бил е стругар, фрезист, шлосер, монтьор. После, вече в EVN, години наред помагал на колегите си от Електролабораторията в „Арсенал“. Работил със стария „Баркас“, после на „Робур“-а. Помагахме си, куп неща

правехме общо - „Арсенал“ и „Електроразпределение“.

В завода в Тъжа започва като стругар. Прави колони бормашини, резервни

1, научил, че занаят се краде, не се дава. Затова след казармата в Сливница веднага записал казанлъшкия Техникум „Цвятко Радойнов“. Като много други от неговото поколение. Завършил студена обработка.

После, след няколко години, отново записал Механото, този път специалността ел. обзавеждане на промишлени предприятия. Все едно цяло висше изкараха, шегува се от птичи поглед във времето електричарят за двете си техникумски дипломи.

Същата специалност завършила и съпругата му Веска, ученическа тъжанска любов, с която в един период от време били и колеги по завод. Тя контрола в Завод 1, той шлосер в цех 180. Бях на „Стрелата“, при Христо Чернев, казва ветеранът. От този си период пази ведри и добри спомени, особено за онези арсеналски специалисти, учили в Русия, от които той самият научил много. И тогава беше като сега: много работа, много хора, беше напрегнато, но се чувствахме полезни, връщаме лентата назад Дончо.

Партийни директиви и заповеди тогава разделят младото семейство Гюмошеви, правейки на практика невъзможно и виждането им, изпращайки съпругата уж „за малко, само на бригада“, в цеха в Александрово. Пътуването било трудно, смени, нямало време да се виждат, а бригадата продължила дълго. Тогава и Веска, и Дончо си тръгнали от фирмата.

В онези времена дори останал Дончо без работа няколко месеца.

После почнал в Електроразпределение. Навремето това не било най-доброто и престижно място за работа, защото заплатата му била 95 лева. После станала 115, докато в „Арсенал“ вече гонели двойни размери.

И като всяко уж временно нещо, шлосерът от Завод 1 и с диплом за ел. обзавеждане на промишлени предприятия станал един от най-дългогодишните кадри на „Електроразпределение“ и на практика доайен в тази сфера. Именно през ръцете на Дончо и неговите колеги е минало цялото съвременно изграждане на ел. мрежите и ел. осветлението в Казанлък и общината.

На практика цялата сегашна мрежа е създавана от нас, градихме трафопостовите, осветлението на Околвърстното, унищожено после издъно, от бензиностанцията на „Петрол“ през целия град. Малцина сега знаят, че на практика улично осветление имаше до Крън, сега нищо не е останало и от това, спомня си Дончо Гюмошев. Градили нови трафопостове, каскадно свързване на уличното осветление, нови улици захранвали. Бил „щатен“ за общината, заради ежедневните си ангажменти там, които налагала спецификата на неговата работа, още повече, че бил и началник на групата за градската мрежа.

Той движел всички документални и бюрократични процедури по изграждането на ел. трасета. Случил и на началници в онова време: на работа го взел Дочо Назъров, вече покойник, който бил и първият му пряк ръководител. По онова време „Енергото“ имало и изключително далновиден ръководител Рачо Рачев, ламетник трябва да се направи на този човек, казва днес електроветеранът, убеден, че „навсякъде в живота е нужно да има някой, който да ти подаде ръка“. Иначе не ставало.

Помни в детайли времето и напрегнатите месеци в началото на 80-те години на миналия век, когато се изгражда на практика цялото улично осветление в Казанлък, разширяват се улици, булеварди, създава се новата ел. мрежа, създава се парковото осветление, осветяват се нови улици, подменят се старите тела с нови, градят се нови трафопостове. Бил само на месец служба в Енергото, когато го оставили сам, с едно колело да поддържа цялата ел. мрежа на уличното осветление в Казанлък. Справил се.

Помни и другото време, когато в трудните за Общината времена именно енергоразпределителното дружество подава ръка на Общината в големите и мащабни проекти, изгражда безвъзмездно, със собствени сили и ресурс, нови мрежи в града, захранва нови райони и трасета. Така станало и с района, в който Дончо Гюмошев живее: сами гражданите събирали пари и купували нужните материали, сами копаели за кабели и жици.

Цели райони така се осветяваха, с доброволен труд, патриотство и партньорство, спомня си бившият ветеран и началник на уличното осветление и градската мрежа. Категоричен е, че бишето „Електроразпределение“ и настоящото дружество - наследник са направили много за този град.

Имало обаче и качествени кадри за тази работа, а сега и електричарите са дефицит,

няма ги, боли го ел. техниката. И тях няма кой да научи, няма вече и такива паралелки, закрити са и те. Гледам, търсят по 10-15 души наведнъж. Няма и няма да има в близките 3-5 години и ел. техници, ядосва се на системата ни младият пенсионер, който намира за изключително неадекватно „бастисването“ на фундаментални професии за българската икономика, които няма как да бъдат заместени.

Не проумява защо в местното Механо няма вече такава специалност, а се произвеждат кадри, които мъчно могат да се впишат веднага в производството, при положение, че пазарът изпитва глад за едни, те правят други, разсъждава на глас ветеранът.

Продължава на стр. 4

Арсеналският ветеран не крие, че го боли, задето за младите в Казанлък трудно се намира подходяща работа.

Синът му Стефан търсил години наред работа по специалността си, но никой от кооперациите или земеделските производители не търси млади агрономи. Накрая младежът се решил и се преквалифицирал в машиностроител. Но надеждата да работи един ден това, за което е учил, останала.

Не е хубаво младите хора да са обезверени, особено, ако искат да дадат нещо от себе си и са склонни да се учат непрекъснато, казва Дончо Гюмошев.

Самият той надграждал на два пъти образователно и професионално след завършване на арсеналското СГПУ. От баща си, покойният Стефан Гюмошев, шлосер от Завод

ДЕЦАТА ДО 7 – БЕЗПЛАТНО В МУЗЕЯ НА КАЗАНЛЪК

„Експерти за Казанлък“ подкрепиха с гласовете на своите общински съветници, чиято група се води от изпълнителния директор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев, идеята децата до седем години да могат да разглеждат експозициите в обектите на Исторически музей „Искра“ без заплащане. Групата „Експерти за Казанлък“ бе част от мнозинството, което взе това решение по време на последното заседание на Общинския съвет в края на месец юли.

Всички казанлъчани с постоянен адрес по лична карта също ще могат да влизат в историческия музей без заплащане всеки последен понеделник от месеца, бе гласувано още от местния парламент на 28-ми юли тази година. Общинските съветници приеха нови цени в много от обектите, показващи културното наследство на Долината на розите и тракийските царе по предложение на кмета Галина Стоянова. Предложението е консултирано с директорите на общинските институти и идва след заседание на местния Консултативен съвет по култура и туризъм, предложил промяната в цените на заседанието си от 10 юни тази година. Повишението на цените на входните билети е мотивирано със становището на туроператорите, които водят посетители в Казанлък. Според туристическите фирми, цените на казанлъшките билети към момента са много ниски спрямо входните такси на много места по света и у нас. Идеята за повишението бе дискутирана и по време на срещата с министъра на туризма Николай Ангелкова преди месец в новия Музей на розата. Вдигането на цените бе коментирано преди сесията и на среща с директорите на културните институти и медиите при началника на кметския кабинет Сребра Касева. Цените на билетите в културните институти са част от общинската Наредба 26, която като цяло регулира местните такси и цени в сферата на услугите. Цел на приетите изменения е увеличаване на приходите на културните институти, както и като цяло – на Община Казанлък, чрез което да се генерира ресурс за осигуряването на бъдещото развитие на туристическите обекти, които изискват големи разходи за поддръжка и инвестиции в бъдещето.

Ако няма обжалване, новите цени, както и преференциите за безплатен вход в музея, ще влязат в сила две седмици след обнародването на промените в Наредба 26 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Казанлък.

Преференциите за децата и живеещите в Казанлък са предимство, което дава възможност, да се избегнат за местните граждани и малките жители по-високите цени на билетите, които ще бъдат валидни след броени дни. Входът в новия Музей на розата, който е един от обектите на

само в един обект също се променят. Посещенията в Етнографски комплекс „Кулата“ ще струват 6 лева за възрастни и 2 лева за ученици. Толкова е и билетчето за всяка от гробниците в Долината, било то – Голяма Косматка, Грифоните, Хелвеция, Шушманец или Светицата и Голяма Арсеналка.

навалното шествие в Деня на Казанлък, Етнографския комплекс в квартал „Кулата“, Художествена галерия – Казанлък, включително къщите – музеи към галерията, копието на Тракийската гробница и Голямата Косматка. Досега пакетната цена на този маршрут беше 27 лева, сега се вдига на 50

бата се вдига на 100 лева.

Входът в Художествена галерия – Казанлък остава без промяна

Цените на билетите за основната експозиция в сградата и цените за къщите на Дечко Узунов и Ненко Балкански в квартал „Кулата“, където са изложени даренията от семействата на художниците, също не са включени в промените на Наредба 26, гласувани от общинските съветници на 28-ми юли тази година. Там положението остава същото, както и до сега: 2 лева за вход в основната експозиция, която се намира в обща сграда с Исторически музей, 2 лева и за всяка отделна къща – на Дечко Узунов и на Ненко Балкански – също по два лева. Общинската галерия има и пакетен билет за всички обекти наведнъж – 4 лева. Има и намаления за учаци и пенсионери, които са наполовина от цените за възрастни.

Промяната в музейните обекти се мотивира от желанието за повече приходи и за равнопоставеност на културните артефакти на Казанлък със световното културно наследство. „Цените на Исторически музей и Музея на розата са продиктувани от уникалните находки, които са в Казанлък, както и 9-те гробници, които кандидатстват за вписване в списъка на ЮНЕСКО. От това следва повишаване на цените на билетите, както и по-голям авторитет на културните находки“, каза по повод промените Сребра Касева на предварителната среща с директорите на културните институти и медиите преди седмица. Касева се аргументира още така: „С тези промени ние не осъществяваме по никакъв начин интереса на казанлъшката общественост, защото в предложението за повишението на цените сме сложили такава точка, че всеки последен понеделник на месеца казанлъчани ще имат право да посещават нашите обекти безплатно“. Аргументът за вдигането на цената в новия Музей на розата е повишеният интерес към него след откриването му по време на Празника на розата. Още миналата година Общината е имала предложение от страна на туроператорите за вдигане на цените на билетите за фестивалните събития, стана ясно още от изявления на Касева за медиите преди заседанието на Общинския съвет. Основният мотив на носителите от кметската администрация, по чието предложение мнозинството гласува промените в Наредба 26, бе: „Стремехът за развиване, обогатяване и популяризиране на община Казанлък като туристическа дестинация“.

www.bulgariatravel.org

казанлъшкия исторически музей, се увеличава двойно и става 6 лева. Двойно нараства и билетът в основната сграда на Музей „Искра“, където е постоянната експозиция, включително трезорът със златния венец от Голяма Косматка и други ценни находки от Долината на тракийските царе. Там ще се влиза срещу 8 лева за възрастни.

Всички обекти на музея в града ще могат да бъдат видяни с пакетен билет от 20 лева за възрастни. Срещу тази сума ще могат да се видят: постоянната експозиция в ИМ „Искра“, копието на Казанлъшката тракийска гробница, Етнографският комплекс и Музеят на розата.

Двойно се увеличава цената за оригинала на Казанлъшката Тракийска гробница на Тюлбето – билетът става 40 лева за възрастни. За посещение в копието входът ще бъде 6 лева, вместо досегашните – 3 лева.

Всички вече ремонтирани тракийски гробници по могилите край Казанлък ще могат да бъдат видяни накуп срещу общо 20 лева. В цената се включва посещението на Голяма Косматка – гробницата на Св. III, „Оструша“, Шушманец“, „Хелвеция“, „Грифони“. Пакетната цена от 20 лева за посещение на тези тракийски гробници извън Казанлък касае неорганизираните в групи възрастни турист. Цените за посещения

Учениците ще дават там по 2 лева за вход.

С по 5 лева нараства цената на входа за конкурса „Царица Роза“, където най-скъпите билети ще бъдат по 20 лева. Правостоящите ще плащат по 5 лева.

Повишават се и цените на седящите места по време на празничното Карнавално шествие в рамките на Фестивала на розата, които стават 20 лева, а на централната трибуна – 30 лева. За розоберите цените растат от 10 до 20 лева. Цените са различни през различните дни, в които се организира розоберът на различни места в розовите градини край Казанлък.

Въввсегда се тарифа за селфи с Царица Роза. То ще струва 10 лева със собствен фотоапарат и 20 лева – с професионален апарат.

Освен входни билети, посетителите плащат допълнително, ако искат, докато разглеждат, да слушат беседа от музеен екскурзовод. Беседите досега бяха по 5 лева на български език и 15 лева на чужд език. След промените в Наредба 26 те са завишават на – съответно: 10 и 20 лева.

Двойно скачат и пакетните цени за туристически обиколки, например – обиколката „Опознай Казанлък със сърцето си!“.

Тя включва ритуала в Казанлък „Розобер и розоварене“, Царската чешма, Кар-

лева. Екопходът със спектакъл на общинския театър „Любомир Кабакиев“ – „Попълките на траките“ от Бузовград до Мегалита ще струва 10 лева за възрастни. Екопходът бе включен за пръв път в програмата на Празниците в Долината на тракийските царе през миналата година, тази година – само след по-малко от месец, се предлага отново.

В новия Музей на фотографията входът е 2 лева

Музеят бе открит през 2015-та. От началото на тази година той е самостоятелен общински културен институт с отделен директор и щат. Гласуваните от Общинския съвет цени за Музея на фотографията и съвременните визуални изкуства са 2 лева за възрастни и 1 лев за ученици, студенти и пенсионери. Децата до 6 години и хора с увреждания ще могат да посещават Музея на фотографията безплатно.

Вдигат се билетите и за посещение на музея на Чудомир. От два лева за възрастни и един лев за ученици и пенсионери цената за вход в ЛХМ „Чудомир“ бе гласувана на 4 лева за възрастни и 2 лева за ученици и пенсионери.

Общинските културни институти, които имат собствена база, печелят приходи и от нами за залите, с които разполагат. Наемът за най-посещаваната общинска зала с промените в Наред-

ВНАСЯМЕ КАДРИ...

Продължение от стр. 1

Заради ниските доходи се увеличава отливът на работна ръка от нашата държава. „Дори и през 2030 година няма да можем да компенсираме фактора заплащане, с което да ограничим миграционните процеси“, обясни пред Дарик през седмицата професор Искра Белева.

„Неизбежно е да се стигне до внос на кадри. Само компютърната ни индустрия изпитва недостиг от значителен брой работни места, които няма откъде да се вземат. Скоро слушам Съюза на автомобилната индустрия, които също казват, че имат нужда от 20 000 работни места. Това е един сектор, който е сравнително иновативен, защото се произвеждат неща, които са съвременни от гледна точка на технологиите. Тези сектори срещат лимитиращите ограничения на липсата на работна сила“, каза Белева.

Увеличават се и парите, които българите в чужбина пращат на своите семейства в България. От 300 милиона лева през 2000 година,

през 600 милиона лева през 2007-ма до 1,3 милиарда лева през 2015 г.:

„Това са готови пари, които тук се ползват за потребление и които не мотивират професионално развитие. Когато дете расте в семейна среда и знае, че, като отиде в чужбина, ще направи за 4-5 месеца тези пари, а после ще се върне тук, защо му е на него да полага системни усилия в образование, защо му е да иска лекар и учител“, постави риторичният въпрос професор Искра Белева.

Според икономистите, парите от българите, които работят в чужбина, не помагат на развитието на местната икономика, тъй като малко от тях се инвестират в собствен бизнес. Най-много пари отиват при домакинствата в Северозападна и Централна България.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 1

ОРИГИНАЛНА КИТАРА ПОДАРЯВА...

Казанлъшката фирма за втора година е основен партньор на организаторите на фестивала – Община Казанлък и певицата Надя Тончева.

Томболата ще се тегли в последния фестивален ден, предначинан за международното участие – 28 август, когато с виртуозните си изпълнения в стил Латино сунинг публиката ще радва Квартетът на Луло Рейнхардт и Андре Кренгел.

Самият Луло Рейнхардт, който е племенник на световноизвестната джаз легенда в стил „джипси суинг“ Джанго Райнхардт, лично ще подари на късметлията, по време на концерта, китарата с личен автограф.

За участие в томболата е нужно да се изпрати информация с име и имейл или телефон за контакт на участника в томболата на фирме-

ния имейл factory@kremona.com или на фейсбук Kremona Factory.

Талони за участие може да се попълнят и пуснат по време на фестивала в специален пункт в близост до сцената. Всеки ценител ще може да просвири, както с модела от томболата, така и с други китари на казанлъшката фабрика през трите фестивални дни.

Веднага след фестивала в Казанлък, немската формация ще радва джаз публиката и в Бургас.

Концертът там е на 30 август, от 20 часа в Изложбен комплекс „Флора“ в Морската градина.

Деляна Бобева

Помощ за Румен!

Страшна диагноза връхлетя и буквално за дни преобърна живота на Румен Ангелов Борисов – на 27 години от с. Ръжена, община Казанлък, работник на Завод 5 в „Арсенал“, на неговата съпруга и 7-годишното му дете, на родителите, близките и приятелите му: тумор в мозъка!

Шансът на Румен е много спешна животоспасяваща операция в болница в Истанбул. За нея са необходими 40 000 лв. – пари, които семейството няма и търси чрез доброволни дарения и заеми.

Добри хора! Горещо ви молим – помогнете!

Знаем, че дарението е личен избор. Знаем също, че на повечето от вас е трудно. Затова – нека всеки помогне с колкото може и желая.

Всеки лев в момента е безценен.

Свидетели сме, че мнозина дължат живота си на милосърдието и човеколюбието на познати и непознати хора, на протегнатата в труден момент ръка.

Самият Румен е помагал на много хора в беда. Случи се така, че сега трябва да помогнем на него. Нека го направим!

Ще ви бъдем безкрайно признателни!

Никога няма да забравим жеста на всеки от вас!

От семейството и приятелите му.

Дарителска банкова сметка:

UniCredit Bulbank
BIC – UNCRBGSF
IBAN сметка BG61UNCR70004522690611
Мерал Айдын Молла

Основание за внасяне – дарение

За връзка със семейството: 0893 74 43 04

Бел. ред.:

Ден преди редакционното приключване на броя на Румен Борисов бе направена спешната животоспасяваща операция в Истанбул. Сега остава надеждата за бързото му възстановяване.

В името на живота работещите в „Арсенал“ с

помощта на синдикатите спешно реагираха на апела на младото семейство и техните родители – все арсеналци, за помощ и на много места във фирмата са поставени касички за доброволни дарения. Средствата ще отидат за заплащане на направената интервенция и последващото лечение.

ЖИВОТ, СЪБРАН В „СТРЕЛА“...

Продължение от стр. 2

Убеден е, че не се иска много: и учебниците стоят, и база може бързо да се намери и възстанови старата. Наскоро го заболяло много, когато видял в производствените халета на бившия Механотехникум захвърлени, ограбени, ненужни никому иначе машини. Малко им трябва, ще тръгнат, стават за основи на обучението, категоричен е ветеранът-специалист.

Той самият научил много от добрите преподаватели, които имало в града и в това училище и не проумява как така за по-малко от 20 години нищо от това не е останало.

Затова и не пести, нито крие болката си по онова време, в което за младите имало добри учители. И добри възможности младите да се развият. Убеден е, че не може дълго дървото да върви нагоре, ако няма солидни корени.

Затова се и надява, че далновидните и умни, предприемчиви хора на бизнеса в този град и държава ще разберат това и ще сторят нужното да има качествено професионално образование.

Подочул е и за бъдещия Колеж по машиностроене в Казанлък. Надява се да стане, макар да е убеден, че не Габрово, а Казанлък било правилното място за технически университет. Заради многото работещи предприятия и развита промишленост тук.

Отвъд обществените и теми на деня, които държат опънато съзнанието на бившия шеф на уличното осветление в Казанлък и арсеналски ветеран, в пенсионерското му ведро ежедневие има място и за Тъжа.

Селото с неговите корени и бащината къща, която стяга от 80-те. Малко по малко, бутам я, казва Дончо Гюмюшев и признава, че прихванал долгерлъка от своя дядо.

Тъжа е мястото, където в почивните дни събира оптимизъм и надежда за новия ден. И добрите дни, които биха настъпили за всички, ако се освестим.

Деляна Бобева

ШАНС ЗА РАБОТА

Най-голямата фирма в областта на машиностроенето и промишлеността- Арсенал“ АД в Казанлък, търси да назначи работници и специалисти със следните професионални умения:

Свободни работни места за специалисти със средно образование:

1. Машинни оператори на металообработващи машини с ЦПУ
2. Машинни оператори производство експлозивни вещества
3. Настройчици на металорежещи машини
4. Стругари
5. Оператори на преса за метал
6. Шлайфисти, кръгъл и плосък шлайф
7. Ел. монтьори
8. Фрезисти
9. Стрелец - изпитател
10. Машинни оператори производство пластмасови изделия
11. Електрозаварчици
12. Оксигенисти

Документи и формуляри за кандидатстване за свободните позиции могат да бъдат изтеглени от сайта на фирмата arsenal@arsenal-bg.com Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com

Документи за кандидатстване могат да бъдат получени и в Приемната на „Арсенал“ АД - гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис №4

За всички обявени свободни позиции за работници е необходимо кандидатите да имат завършено средно образование.

За специалистите с висше образование е желателно да имат поне 2 години трудов стаж.

Свободни работни места за специалисти с висше образование:

1. Инженер-конструктори
2. Инженер КИП и А-контролно-измервателни прибори и апаратура
3. Технологи

За наети работници и специалисти от община Стара Загора и Габрово фирмата изплаща допълнително към заплащането и бонус за отдалеченост в размер на 150 лева.

Свободните работни места са за работещи на категория - втора и трета. Фирмата е с най-атрактивното заплащане в региона.

Ежемесечно към работните заплати се изплащат и ваучери за храна на стойност 60 лева. Столово хранене и други бонуси - в зависимост от извършваната работа. Социални придобивки за работещите, за най-добрите - и безплатни почивки на море. На територията на „Арсенал“ АД има и фирмена детска градина.

За повече информация за обявените свободни работни позиции - Отдел „Личен състав“ на фирмата, телефон: 0431/631 33.

Надя Маркова от 4/130:

ВЯРВАМ В СЪДБАТА

Отговорността в работата си на началник-смяна Маркова разбира като спазване на правилото да е близо до хората. Буквално близо – с тях, на работното им място. „Всички знаем, че работим в рисково производство, но това не е нещо страшно”,

мисълта, че работиш именно тук, е златното правило, което гарантира свеждането на риска до минимум. Това Надя научава още в първите си дни тук, когато постъпва като изпитател. Бързо е разбрала, че тук е важно и още нещо: освен тесния контакт с под-

поименно на сто процента. Но имена като Неделчо Йорданов, Иван Бонев, Беливанова, Козарев... няма как да не бъдат изречени. Голямата основа като отношение към работата си началник-смяната в 4/130 получила още на времето в староза-

фесионалист, който може да поеме отговорност не само за своята работа, а и за тази на другите. Според нея, справя се с отговорностите. Но знае, че оценката за нейната работа следва да я дават другите. Подкрепата на преките ръководители е важна за начина на работа в „Арсенал”. Пред тях се поставят ежедневните проблеми, те решават големите неща. Традицията на силна пряка и обратна връзка, наложена в десетилетията на казанлъшката оръжейница се следва и тук. Винаги е било важно това. Но – особено сега, когато:

Маркова също вече е натрупа доста. Все пак, има вече и внук, Георги, който скоро ще е абитуриент. Някога съпругът Иван също бил арсеналец. Но кризисните години на завода го извадили зад портала. Принуден бил да намери друго поприще. Намерил го успешно в автономното производство. Но арсеналската връзка през Надя не спира нито за ден: тя се съветва с него по професионални въпроси, допитва се, споделя. „Винаги мога да разчитам на него за правилния съвет, в моята работа това ми дава сигурност”, не крие съпругата. Тя усеща тази подкрепа и у дома – Иван Марков е сръчен и креативен в техничарството човек – като всеки казанлъчанин, минал арсеналската школа. С такъв партньор битовизмите по-лесно се преживяват, признава съпругата. По-хубави са и празниците у дома. Както и почивките – винаги семейни и винаги покрай деца и внуци. Животът заедно фамилията го разбира и като: „Развлеченията – заедно!” И тия дни е така. Плажът на Арапя чака Маркови и това ялято. Предпочитат точно това, почти девствено, място – вече трудно се намират такива по нашето море. В дните за почивка на Надя ѝ се ще да намери и повече време за любимите книги с мистични, окултни четива. Там, където открива човешките неща и смисъла да бъдеш уравновесен, приемаш, разбираш..., добър човек. Тя знае, убедена е, че да постъпваш така, че да не правиш зло на човека отсреща, е най-важно от всичко. Само така пазиш душата си чиста и съдбата на децата си и техните деца от Махалото на злото.

На началник-смяната Надка Маркова ще ѝ бъде мъчно за работата и колегите, с които няма да се виждат, докато тече годишната ѝ отпуска. Но – това е за малко. Като се върне, нещата почват от начало. Но пак на принципа: „Държам да разбирам човека отсреща, да знам какво му е, да вниквам”.

Диана Рамналиева

Надка Стайкова. Маркова. Мъжко момиче, дошло в НИТИ и „Арсенал” преди повече от 35 години. За ради професията. Мъжка професия – промишлена електроника, за която имала диплома от техникума в областния град. Родена е в Чирпан. Но животът ѝ минава в Казанлък. Сред чертежите, радиоелектрониката, а напоследък – и капсулите. Маркова е началник-смяна в 4/130. Повече от три години. Но поне от 8 години е в завода край Мъглиж. Достатъчно, за да се чувства тук като у дома си. И достатъчно, за да я забележат като един от хората, чието място е във фирмената Алея на славата. Отдавна я предлагали за почетната редица от точни арсеналски професионалисти. Но тя все отказвала: „Има и други, които са повече заслужили”. Маркова не обича да е в светлината на прожекторите. Мястото си е намерила другаде – сред хората, за които отговаря. Хората, с които не спира да работи заедно, макар и вече като техен ръководител. Мъжкото момиче от 4/130 си

има принципи: „Не искам и не обичам да се конфронтирам с хората!” Вярва в Съдбата. Животът ѝ показал, че можеш да насочиш нещата в някаква малка степен, да опиташ да оползотвориш някаква ситуация, да се съобразиш с нея... Но няма как да кривнеш по път, даден другиму. Даденото точно за теб трябва да се отживее. Съдбата записва в живота на Надя още три женски имена. Анелия и Антоанета. Дъщерите. И малката внучка Ваня. Но в техния личен път Надя не се меси повече от необходимото. Антоанета също е арсеналски човек – от Завод 5. Анелия още гони целите на амбициите и личните си интереси в науката – историята и археологията. Докторант е. Надка Маркова си има своя път. В професията тя си го минава с настоятелността на скорпион – перфекционист: „Знам, че съм взискателна, но също знам, че когато си поел нещо, трябва да си отговорен до край”.

казва прекият ръководител на близо 50 подопечни в 4/130 на „Арсенал”. Спазването на инструкциите, спокойствието при работа и

чинените, трябва да я има и „топлата връзка” с началниците ти „по-нагоре”. Хората, от които е научила много, Маркова няма как да изброи

горското „Стройпроект”. В НИТИ надгражда – в Отдел „Електроника”. В „Арсенал” вече жонглира с наученото и трупта самоучествие на про-

Маркова не спира да повтаря това на хората, за които отговаря. Подхожда с внимание. Знае, че доброто отношение към хората може да иде в своята крайност: когато решат, че понеже си човек, могат и да ти се „качат на главата”, образно казано. Но тя не забравя какво е да си работник. Минала е по този път: „Знам как се изкарва хляба”. И разчита на тия свои познания от практиката. В личния си живот Надка

Щъркел!

Арсеналката и лидерка на казанлъшките млади социалисти Мария Бресковска-Стоянова посрещна юбилей на БСП в родилно отделение в Стара Загора. На 29 юли проплака второто ѝ дете, син с име Стоян. Малкото момченце тежи 3,600 kg и е високо 51 см. Освен таткото, и каката Ивайла – бъдеща първокласничка, е сред щастливците от Седмото небе по повод появата на Стоян.

Честито на Мария! Да е здрава, обич и огромно щастие в семейството!

Благодарност

Сърдечно благодарим на групата „Експерти за Казанлък” за дарената ни финансово помощ за ушиването на сценични костюми.

В знак на благодарност желаем да поздравим дарителите по време на професионалния празник на машиностроителя, отбелязван и като празник на „Арсенал”, с наша песен. Ще се радваме да пеем за вас.

Уважаеми „Експерти”, пожелаваме ви да сте живи и здрави и все така отзивчиви на обществено-полезните каузи и нужди.

Съхранете големите си сърца!

С уважение и благодарност!

Певческа група „Еделвайс” към Общински Клуб на пенсионера „Розова долина” в гр. Казанлък

Продължение от стр. 1

Хроника

ОБЩИНАТА ПРОДАВА ЗЕМЯ...

Кметът на Голямо Дряново Петьо Апостолов изрази специалната позиция на жителите на населеното място и на Инициативен комитет, в която настоя тази продажба на имоти от землището на селото да има, ако не финансово, то поне морално изражение като жестове от страна на Община Казанлък.

Според него, Общината е продала от голямодряновското землище имоти за 3 милиона

тични и политически принципи на града и населените места. Тя заяви, че общинският бюджет е балансиран между Казанлък и останалите населени места, а предложението за продажба е законосъобразно.

Съгласно договора за отстъпено право за ползване на земите за 30-годишен срок от 2011 година „Би Си Ай Казанлък“ е заплатила 2 254 000 лева на Общината. Към тази сума при осъществяване на продажбата ще се прибавят още 1 727 700 лева.

Според информирани, сумата от продажбата на земите трябва да постъпи в общинската хазна на 3 транша от по 600 хиляди лева. Първият от тях трябва да е по сметките на Общината още този месец.

С друго свое решение, включено по чл. 64 от Правилника за организация и работа на Общински съвет-Казанлък, на последното си заседание местният парламент намали на 1 511 000 лева началната тръжна цена за втория публичен търг за имота на Община Казанлък в Равда. На

двете дати от първия търг не са се явили купувачи, е мотивът за това решение. Двете гласувани решения за продажба на общински имоти са от изключително важно значение за бюджета на Община Казанлък за 2016 година. Според общински съветници, ако не влезат приходи от тези продажби, общинският бюджет е изправен пред сериозни предизвикателства.

Деляна Бобева

Кметът Стефан Дамянов по време на подписването на 30-годишния договор с Недко Младенов - архив 2011 г.

лева, а е направила много малко инвестиции в селото – за 45 800 лева.

Председателят на групата съветници от БСП-Лява България Пламен Караджов каза по време на дебатите за продажба на имотите, че Община Казанлък продава на килограм и попита това ли е нейният кризисен план.

Кметът на общината Галина Стоянова не прие упреците и категорично заяви, че няма да допусне противопоставяне по популис-

70-годишният Панайот Костов от град Крън стана най-възрастният жител на общината, скочил с бънджи. Преди броедни дни той скочи с бънджи от 75 метра височина на моста до Клисура. Мостът е вторият по големина у нас за бънджи скокове.

Екстремното предизвикателство за родения под знака на Близнаците търговец е специален подарък за неговия юбилеен рожден ден от една от дъщерите му - Веска Панайотова, кмет на град Шипка.

За подготовката на скока Панайот, който от няколко години е и запален по йогата, се погрижили, освен дъщерята, и специална група инструктори по скачане с бънджи, предлагащи екстремното преживяване на моста над Клисура.

Преди самия скок Панайот трябвало да преодолее още няколко препятствия, подобни на тези в Сървайвър: изкачване по отвесна скала, движение по въже между два склона и др.

Респектиращият с виталността на годините си Панайот впечатлил скачачи и организатори, като имал и специалната чест скокът му да бъде увековечен за поколенията в специална документална фотосесия. При това - направена не от кого да е, а от една от водещите световни модни дизайнерки с българско име - Виргиния Здравкова.

Следващата амбиция на Панайот е да скочи от още по-високо място - 120-метровият мост на Витиня, както и да направи рафтинг пътуствие.

Любознателният и буден дух на Панайот Костов в годините назад го е водил из различни краища на света и го е срещал с интересни и забележителни хора: благодарение на приятелство с японец стигнал до Страната на изгряващото слънце. С упорити и целенасочени занимания с йога успял да се излекува от досадна и дългогодишна дископатия. Посветил и дълги години на усвояването на вселенската енергия и нейната целебна сила, достигайки до трето мастерско ниво на Рейки.

* * * * *

Динена диета вталява екстремно за море

Лято е. С него и желанието да изглеждаме свежи и във форма, особено ако скоро ще се препичаме на плажа. За целта на помощ идва динята – най-летният плод!

Една динена диета ще свърши онези чудеса, за които си мечтаете тайно цяла зима.

Защо отслабването с диня е изключително ефективно?

Динената диета се отразява много добре, дори и от най-чувствителния организъм, освен това спазващите я не изпитват чувство на глад. Ако се доверите на динята, гарантирано само след седмица, ще сте вталени с от 3 до 5 кг. А ако решите да правите диетата две седмици, ще свалите около 7-8 кг. Но което най-много ще ви заинтригува – няма да имате йо-йо ефект с килограмите!

Нормализирате обмяната на веществата

Освен свалените килограми, с динената диета ефективно ще нормализирате и обмяната на веществата. Също така симпатичният плод ще ви помогне да изхвърлите излишната течност от организма, както и токсините.

Какво представлява динената диета?

На всеки 10 кг от вашето тегло се полага по 1 кг диня дневно, която се приема на 5-6 пъти, препоръчително е на всеки 3 часа. Ако изпитвате силен глад, с всяко хапване на диня може да изядате и парче сух ръжен хляб. Диетата се спазва в продължение на 5-7 дни.

В случай, че се почувствате дискомфортно, преустановете диетата.

Диетолозите препоръчват 1-2 разтоварващи

дни седмично на страдащите от наднормено тегло. Освен това плодът е нискокалоричен, а фолиевата киселина, която влиза в състава му, нормализира обмяната на веществата. През „динен ден“ пък се позволяват 2 кг диня.

ВАЖНО! Как да разберете узряла ли е динята и има ли нитрати в нея?

Като за начало бихте могли да помолите продавача да направи триъгълен разрез в средата на плода и по цвета на вътрешната част да прецените наличието на нитрати. Те се намират близо до кората, което означава, че там цветът на меката част ще бъде по-светъл в сравнение със сърцевината. Обърнете внимание и на цвета на влакната. Той трябва да бъде бял. Ако е жълт – има наличие на вредни вещества!

Наличието на нитрати лесно можете да установите и слагайки част от меката част в чаша с вода. Разбъркайте и наблюдавайте резултата: ако водата стане мътна, динята е добра; появили се обаче розов оттенък, значи е пълна с нитрати.

„Трибуна Арсенал“

Сребро и бронзов медал от XVI национален фолклорен фестивал „Искри от миналото“, проведен в град Априлци, се завърнаха певците от Дамската певческа формация за български фолклор „Болярки“ при пенсионерския клуб в гр. Крън.

За високото отличие, получено в най-професионалната и тежка категория „Певческа изкуство“, съобщи Теменужка Люцканова, кмет на град Крън и ръководител на певческата група.

Крънската певческа група е създадена преди 2 години и в нея с много ентузиазъм се съхранява българщината.

Изпълненията на „Болярки“ са акапелни, без музикален съпровод, което прави таланта и професионализма им още по-големи.

* * * * *

61 маломерни паралелки и 11 слети на територията на общинските училища в Казанлъшко ще има през новата учебна година. Те бяха утвърдени с решение от последното заседание на Общинския съвет в Казанлък.

Общият брой на учениците от основните и средните училища в тези паралелки, които трябва да бъдат дофинансирани от бюджета на общината или на съответното учебно заведение, е 334 ученици, от които 269 в маломерни паралелки и 46 в слети. Стандартът за финансирането на един ученик е 1 494 лева.

През новата учебна година маломерни или слети паралелки ще има в почти всички училища на територията на общината, в това число и в средните общински училища в Казанлък.

Ще се дофинансират маломерни паралелки в 10 и 12 клас на най-голямото общинско училище СОУ „Екзарх Антим Първи“, в 10 и 11 клас на Гимназия „Акад. Петко Стайнов“, в 8 клас на ОУ „Никола Вапцаров“ и на ОУ „Паисий Хилендарски“, както и в 8 клас на ОУ „Кулата“.

„Трибуна Арсенал“

Интервю с Деян Енев – публицист:

СЪВЕЩТА НИ Е БОЖИЕТО ОКО ВЪТРЕ В НАС

Деян Енев в думите...

„И все пак, има начин да се гледа в слънцето, без да пострадат очите ти. Има един начин“.

*****

„Един руски поет пише: „Айнщайн открива, че скоростта на светлината има предел. А след това? След това е онази светлина, казва Флоренски. Тя е реална, тя може да бъде видяна в обратна перспектива през нарязаната решетка на царските двери по време на богослужение или в отблясъка на кандилото, отразено в стъклото на иконостаса. Опитайте се да погледнете слънцето с широко отворени очи. Не, вие няма да видите нищо. Ами през пелената, през мъглицата на сълзите? През прозрачното замижаване на клепача, когато се смеете. Тогава може да се види слънцето очи в очи. Опитайте“.

*****

Да се пазим от прояви, противни на любовта

„Дядо владика Серафим, който целият беше любов и кротост, казваше, че проявите на нелюбов към ближния са много тежък грях, за който трябва дълбоко да се каем. Кои са те? Ето, например, осъждането. Който малко обича, той много осъжда. А който обича, той прощава, извинява всичко. Епископ Теофан Затворник казва, че за да се избавим от греха на осъждането, трябва да придобием милостиво сърце. А милостивото сърце, това е сърце, в което има любов, състрадание. Такова сърце, вместо да осъжда ближния, по-скоро съжалява за греха му; вместо да го укорява, по-скоро е готово да плаче за него. Значи, любовта учи да не осъждаме.“

Осъждането е всъщност проява на голяма гордост. Нали помните, мои мили дечица, думите на отец Авросий Оптински, които той пише на една своя духовна дъщеря: „Отец не съди никого, но целия съд предаде на Сина“ (Йоан 5:22). Значи, Бог Отец е предал на Своя Син цялото право на съд над хората. По-нататък отец Авросий продължава: „А ты кто такая?!“ – значи, коя си ти, та дръзваш да съдиш другите?! Това, знаете, че го имаме написано с неговата ръка и съм ви раздала на всички такова листче, за да помните, че който осъжда ближните, той все едно иска да се възкачи на Божия престол и да си присвои Божиите права. Това пръв го е поискал дяволът и веднага е паднал в адската бездна. А сега внушава на своите послушници да правят същото. Така че осъждането е направо дяволска работа“.

Деляна Бобева

Той е едно от острите и дълбоки пера на съвременна пишеща България. Писател и журналист, публицист, чието сърце улавя всеки полъх, тревожен или депресиран на малкото ни свито българско святче. Софийянец, роден преди 55 години под знака на Лъва, с две филологии: английска и българска. Познава еднакво добре Света на Истока и този на Запада. И признава, че, ако децата му решат да си тръгнат от тук, не би ги спрял. И не крие

тъгата си, че по улиците на родната си София вече не среща приятели. Просто пириятелите са изчезнали. И са останали само Думите.

В живота си е бил какво ли не: бояджия в Киноцентъра, пресовчик във военен завод, нощен санитар, учител.

И журналист. В няколко български издания, част от тях вече в историята. Автор е на 15 книги и над 2 000 журналистически текста. Носител на множество награди, една от тях е тазгодишната статуетка „Чудомир“, получена през март в Казанлък. За свой хумористичен разказ. Другата част от неговия пишещ свят – иронията и самоиронията, в която мислещият човек може да се спаси. За малко.

Два месеца по-късно получи и едно от най-големите държавни отличия: орден „Св. Св. Кирил и Методий“, първа степен. Много вглъбен, малко тъжен, лек песимист и разумен оптимист. В средата на 2016 година, във време, в което мислим еднакво тревожно за хляба, сигурността си, надеждите си, покемоните и задъхващата се опасност до границите ни, започваме разговора с публициста и колумниста в портал „Култура“ Деян Енев.

Във времето, в което живеем днес, размътно, разколно, разделено, нашественическо, какво ни е нужно, за да оцелее духът български, г-н Енев? И защо се докарваме дотук...

Защото това размирно време много разбърка ценностите, а едно общество, както и един човек, една личност, трябва да разчитат на една много строга градация на ценностите, за да могат да се ориентират в света. Светът наистина става все по-сложен, и то в недобър план. Просто той става все по-разпилян. И в този смисъл, ако нямат такава котва, както обществото, така и човекът, става много трудно за тяхното оцеляване. А във всички времена винаги такава котва, освен нравствените ценности, е било изкуството, което всъщност обяснява какво представляват тези нравствени ценности. Но ги обяснява чрез езика на изкуството. Тоест, единствено чрез езика на изкуството нравствените ценности могат да бъдат приети със сърцето на човек.

Къде да си ги търсим тогава тези котви? И доколко – в тези времена, в които се противопоставят религия и изкуство, религия и ценности, религия и история. Кое всъщност трябва да надделее?

– Един от Учителите на

Църквата Тертулиан казва, че душата е християнка. Тоест, душата по рождение разполага с този морален закон, който присъства и в Евангелието, и в Библията, както и трябва да продължим да помним през цялото време, че всъщност онова, което наричаме съвест, е на практика окоето на Бога вътре в нас.

Защото човек винаги има един много ясен разграничител между добро и лошо: било в света около него или в света вътре в него. Дали ще свърже това Око вътре в себе си с Бог или няма да го свърже, все едно това е Окоето на Бога. Нашата, човешката съвест. И в този смисъл именно изкуството е това умение, този прииом, това средство, което ни помага по-добре да разбираме това Божие око и да го виждаме. Затова е важно и то да е добро. Защото доброто изкуство винаги в крайна сметка опира до съвестта.

Тогава слепи ли са по от-

ношение на този тип очи хората, които създават Европейския обществен ред, българския обществен ред, че се докарваме дотук? Слепотата или желанието, стремежът да сме свръхтолерантни ли ни докарва дотук?

– Това е сложен, дълъг разговор. Истината обаче е

начин, напрежение ще има.

Кой е най-големият страх сега на българските пишещи хора, на българските интелектуалци? Става ли за писане това време?

– На практика времената за пишещия винаги са били такива. Дали ще е Средновековието, дали ще са времената на войните, дали ще са режимите на Сталин или на комунистите, дали ще бъде цензурата в достойните времена или разпиляното и безпарично време днес, куражат на пишещите, нашият кураж, не бива да изчезва, защото ние добре знаем, че когато отниме всичко, остава най-важното: когато вятърът на времето отвлече, разнесе всичко, то отдолу остава да тежи като кюлчета злато добрата литература. Стойностният текст.

В интересни или в страшни времена живеем?

– Живеем в сложни времена. Затова и човек постоянно трябва да търси добрите примери, добрите книги, добрите послания, доброто слово, защото то единствено може да му помогне да се ориентира по-добре в тези сложни, разломни и попилени времена.

ЕВА ПЕРОН

СВЕТИЦАТА. АНГЕЛЪТ НА БЕЗИМОТНИТЕ.

Ева-Мария Дуарте. Тя е петото извънбрачно дете на Хуана Ибархурен, родено през 1919 г. в скотовъдна ферма в градче близо до Буенос Айрес. Бащата на децата Хуан Дуарте имал друго многолюдно семейство. Ева била слабичко и крехко момиче с тъжни очи. На 4 години изгорила лицето си с гореща мазнина - този белег се превърнал в нейно украшение. На 15 години, с една пола и една блузка, заминала за столицата с мечтата да стане актриса. Постига известност обаче с участията си в радио-програми. Разпознавали я по простонародния ѝ и хриплив глас. Оправила говора си и започнала да води ежедневно предаване „Пет минути за народа“, слушано от милиони. Не забравила лишенията, разказвайки за бедните и нещастни хора, отлично знаела за какво говори. Гласът ѝ често преминавал в ридания, а хората ѝ вярвали и я обичали.

Полковник Хуан Перон. По това време той бил началник на Секретариата на труда в новото правителство, дошло на власт след военен преврат през 1943 г., чийто идеолог е самият той. Цялата страна знаела, че именно той ръководи Аржентина - портретите му висели на всеки стълб. Бил на 47 години, вдовец от 5, имал блестяща кариера: преподавател във висшата военна школа, военен аташе в Чили, посланик в Еуропа, където възприел идеите на Мусолини и Хитлер. Имал собствен план за развитието на страната: военен неутралитет, икономическа независимост, развитие на промишлеността. За да стане Аржентина първата страна на континента, той бил готов да работи ден и нощ. Управлението му, 1946-1955 г., определяло от някои като диктатура, се смята за латиноамерикански феномен, лансиращ властта на силна и харизматична фигура. Емблематично лице на това управление станала съпругата му, възлязла в историята като закрилицата на „безризиките“.

Срещата. За пръв път Ева Дуарте - член на Аржентинския радиосиндикат, и Хуан Перон се срещат през 1944 г. на благотворителна вечер след унищожително земетресение. Тя го приближила: „Благодарим ви, полковник, че съществувате“. И никога не се разделили. Нейната петминутка била удължена на 15 минути, а хонорарът ѝ - увеличен неколкостранно. Ева открила, че изпитва към Перон не само уважение, а и огромна любов. Той бил мъжът, за когото мечтаела: мъдър, силен, с власт, способен да защити. „... Ако Бог реши да ми отнеме това щастие... аз и в смъртта си ще ти бъда предана и ще те обожавам от небето“ - пишела му тя и това не били празни думи. Прекрасно знаела, че обкръжението му от военни, политици и банкиери, не я одобрява. И решила да промени това.

В защита на Хуан Перон. Постепенно се превърнала в силна и очарователна дама - необходима му със съветите и появяванията си с него на митинги и събрания. „Моите идеали - това са Перон и моят народ“, - говорила тя в радио-предаванията си и хиляди аржентинци повтаряли тези

думи. И когато през 1945 г. след пореден преврат той бил арестуван, тя за пръв път про-

вслушва в мнението ѝ. **Евита.** За хората тя била „ангелът на безимотните“ и те

Тя е призната за най-влиятелната жена в историята на Аржентина и за една от 7-те най-известни жени в света. Сънародниците ѝ с обожание и любов я наричат Евита и след смъртта ѝ я обявяват за светица. Ева Перон е втората съпруга на аржентинския президент Хуан Доминго Перон и първа дама от 1946 г. до края на живота си през 1952 г. Силната ѝ социална дейност я превръща в символ - „знамето на бедните“ и „дамата на надеждата“. И днес привържениците ѝ манифестират в защита на правата си, носейки нейния лик и скандирайки: „Ние сме децата на Перон и Евита, борбата продължава“.

Никога до сега не е успяла да обясни притегателната сила на тази необикновена жена, превърнала се в легенда, позната на света от музикъла на Андрию Лойд Уебър и Тим Райс „Евита“, адаптиран във филм с участието на Мадона. „Митът Евита“ е жив в музея „Ева Перон“, където от тв екран звучат речите ѝ. Тълпи от туристи моментално разграбват картичките и брошурите - още на входа във витрина виждат нейния лик с ореол...“

явила лидерските си качества: организираща пред Розовия дом - седалището на президента в Буенос Айрес, голям двудневен митинг за освобождаването му. Последвалата манифестация е една от най-големите и въздействащите в съвременната история на континента. Именно на това събитие тя дала на работничката класа историческото прозвище „дескамисадос“ - хора без риза на гърба си. Получила писмо от Перон: „Едва сега разбрах колко те обичам. Като излязла на свобода, ще се оженим“.

Госпожа Перон. Хуан Перон спечелил през 1946 г. надпреварата за президентския пост и, придружаван от съпругата си, предприел обиколка из цяла Аржентина.

Ева Перон и Хуан Доминго

Полковникът обещавал на „безризиките“ социална сигурност и права. А Ева била нагледно доказателство колко далече може да стигне всеки бедняк. Аржентинците възприемали семейството Перон като идеалната двойка, свързана от любовта към страната си и от любовта един към друг и с възхищение разказвали как полковникът винаги се изправя, когато съпругата му влиза или излиза, как ѝ целува ръка и винаги се

с обич започнали да я наричат Евита. Тя харесвала това име повече от своето: „...чувствам се майка на всички деца и на бедните от моята земя“. Тък като Перон бил дискриминиран в Западна Европа, през 1947 г. той изпраща Евита на посещение в няколко европейски столици. Представяйки чрез себе си новата Аржентина, тя посетила Испания, Франция, Италия, Швейцария, Ватикана. „Тайм“ я нарича „непостижимата“, ген. Франко ѝ връчва орден, а Папа Римски я удостоява с дълга беседа. Завърнала се триумфално - с контракти за милиарди за доставка на месо и зърно в разорената от войната Европа.

Като европейките. Ева дошла и представата за това, как трябва да изглежда Първата дама. Започнала да се облича при най-добрите моделиери в Европа, сред които Диор и Шанел, според която Евита притежавала вродено чувство за стил: съдържан разкош, скъпа

елегантност, класически костюми за през деня и разкошни вечерни рокли за особени случаи. Постепенно изсветлила косата си, причешките ѝ били обикновени, но елегантни - събирала златистите си коси на кок. Носела клоширани поли, къси вталени жакети и обувки с кашкиши около кокалчетата. „Модата Евита“ дълго била най-разпространената на континента. „Времето е най-големият ми враг“, казвала Ева и скривала 2-3 години от възрастта си. Въпреки суетата

и разточителството, заради не-престанната ѝ благотворителност, всички я обичали.

За социална справедливост. Хуан Перон не можел често да пътува и да държи речи. Връзката с народа осъществявала Евита. Ставала в три сутринта и давала първите разпоредения, в пет вече искала отчет за тях. Обикаляла страната, лично посещавала и се грижела за болни и изоставени хора, изпълнявала молбите на хиляди бедни. Създавала най-голямата и до днес Женската перонистка партия. Благодарение на Ева били направени редица изменения в трудовото законодателство; жените придобили избирателни права; заплатите се повишавали всяка година; работниците били изпращани на почивка... всичко, което днес наричаме социални облаги.

Фондация „Ева Перон“. Ева я учредява през 1948 г. и започва мащабна работа за подпомагане на социално слабите и за стимулиране на регионалното развитие. Фондацията строи работнически жилища, училища, приюти, детски градини, домове за възрастни хора, болници, поликлиники, библиотеки, студентски комплекси. Отпускат се помощи за лечение на болни, за купуване на жилища или при безработица. Почти цялото си време Евита прекарвала във фондацията, държала на личния контакт с всеки гражданин: молели я за играчки, пособия, шевни машини, сватбени рокли, мебели, квартири, пътувания. Тя раздала 2500 квартири, 3500 стипендии, станала кръстница на 7800 деца и ок. 6000 пъти била кума на сватби, изпращала подаръци - над 1 милион годишно. Портретът ѝ стоял във всеки дом и хората се молели пред него...

Опасна слава. Но госпожа президентшата не се харесвала на богатите. Тя спирала несъгласните с перонистката идеология вестници и радиостанции, изисквала от фабрикантите отчисления за своя фонд. Те били недоволни, че парите на фонда се изразходват за нейните тоалети и скъпоценности и тя не го отричала. Със съзла на очи слизала при бедняците от ролс-ройса - в разкошни палта, с парижки тоалети и с брилянтени пръстени. Била олицетворение на всичко, за което тайно мечтаел бедният

човек: богатство, благополучие и щастие.

Влиянието ѝ станало по-силно от това на самия президент. Хуан Перон не възразил тя да се кандидатира за вице-президент и организиран грандиозни манифестации - най-големите, провеждани някога в подкрепа на жена-политик в световен ма-

щаб. В чест на Евита из цялата страна се надигнала вълна на рекордите: майстори работели по цели денонощия, в небето се пусkali хиляди балони, а един танцьор танцувал танго в продължение на 127 часа... Но военните, на които се опирала властта на Перон, му намекнали, че не им отива да ги ръководи жена, че тя ще го затымни и ще раздаде всичките пари на бедните. И Евита се отказала: ридала от микрофона на президентския балкон, обяснявайки, че безграничната ѝ любов към съпруга ѝ не ѝ позволява да се кандидатира. Народът плачел заедно с нея...

Рак на 33. Здравето на Евита се влошило - рак на маточната шийка. Бързо се уморявала, слабееа - тежала едва 32 кг, принадлежала. Преминала през серия от операции и медицински процедури. Не можела да ходи без чужда помощ и вземала по няколко дози болкоуспокояващи, за да подкрепи съпруга си в преизбирането му за президент. Малко преди смъртта си произнася последната си реч: „Моят живот принадлежи на Перон и на моя народ - моите постоянни идеали. Не плачи за мен, Аржентина, аз си тръгвам, но ти оставям най-свободното, което имам - Перон“. След това е обявена за Духовен водач на нацията. Цяла Аржентина се моела за здравето ѝ: хиляди меси, стотици процесии, десетки лични инициативи...

Пълна тишина за Евита. Ева Перон умира на 26 юли 1952 г. Аржентина потънала в дълбок траур, в цялата страна се възцарила пълна тишина. „Духовният лидер на нацията пое към безсмъртието“ - обявил дикторът със задавен от съзли глас. Във Ватикана били получени над 40 хиляди писма с искане Евита Перон да бъде канонизирана за светица. Д-р Педро Ара балсамирал тялото ѝ - това бил истински шедьовър: все едно дишала и се усмихвала... Поклонението продължило 14 дни, а в погребалното шествие участвали повече от 3 милиона души. Хората носели ковчега ѝ на раменете си. Отдадени ѝ били такива почести, каквито се полага на държавен глава. Аржентина оплаквала своята покровителка и своето щастливо бъдеще, което никога вече нямало да настъпи...

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
 Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
 Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
 Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
 Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолята Петкова: 5 74 55